LENGYEL JÁNOS

MITRACSEK ÚR SZAKSZERVEZETI TAG LESZ

Annyira nem volt otthon ezekben a dolgokban, hogy az interneten kellett rákeresnie a szóra, mi is az a szakszervezet. Hogyan és mi célból működik? Na, erre már én is kíváncsi vagyok. A kaputelefonban kellemes női hang tudakolta meg jövetele célját. Mitracsek röviden közölte, majd felhangzott a jól ismert zümmögő hang, belépett az udvarra. A második emeleten volt az iroda. Három helyiségből állt, egy zsidó, azaz izraelita vallású magyar család otthonát alakították át e célra. Az egyik sarokban ízlésesen feldíszített karácsonyfa, közeledtek az ünnepek, vidámon mosolygott a sok salom-cukor. Mondhatni, történelmien stílszerű, hogy pont itt legyen a székhelye egy olyan szervezetnek, amely az irodalom alakjait, de legalábbis egy részüket fogja össze. Ha már a székhelynél tartunk, amikor Mitracsek belépett, éppen Ábellel találkozott szembe, akinek rengeteg okirat volt a hóna alatt. Odabiccentett hősünknek, aztán gyorsan elsietett a dolgára.

– Parancsoljon, fáradjon be! – fogadta a szakszervezet titkárnője, akivel az imént beszélt a kaputelefonon. Elnézést, közben mobilon ideszóltak a jogvédők, helyesbítek, a hölgy irodavezető. A közlekedő edényeket felügyelő hatóságtól kapott irodavezetői engedélyt.

– Szóval szeretne belépni a szervezetünkbe. Itt vannak formanyomtatványok, belépési űrlap, szándéknyilatkozat, miegymás, kérem, töltse ki ezeket három példányban, és aláírva adja be nekem! Ha kész, csak kopogjon – azzal Mitracsek kezébe nyomta a paksamétát és eltűnt a belsőirodában, aminek barna műbőrborítású ajtaja volt.

Mitracsek helyet keresett az előszoba másik részében lévő asztalnál. Ott éppen egy régies öltözetű férfi bajlódott papírjaival. A szája két oldalán lelógó bajuszt viselt, meg török kontyot. Legalábbis a magyar köztudatban ez az elnevezés honosodott meg erre a hajviseletre. Pedig nem csak Oszmán kései utódai viseltek ilyen fejéket, hanem lengyelek és kozákok is. Ismerős volt az alak. Mitracsek látta már őt többször is, filmen, plakáton, kvász[1] címkén.

[1] *Szláv gabonaital, főként kenyérhéjból erjesztik.*

– Üdvözlöm, Tarasz vagyok. Tarasz Bulba[2] – mutatkozott be az idegen, kezet nyújtva.

– Úgyszintén, Mitracsek. Mitracsek úr, azaz Ödön. A keresztnevem nem Úr, hanem Ödön.

– Nem baj, senki sem lehet tökéletes – vágta barátságosan hátba a kozák. Honnét jöttél, bátyuska?

– Kárpátaljáról.

– Hát az meg hol van?

– Innét keletre. A Kárpátokon innen, a határon túl. Sajnos.

– Ja, már értem, Zakarpattya. Há, mé nem ezt mondod, bátyuska?

– Zákárpáttya az eszet tokja, az bízz, Kárpátalja.

– Jól van, no, ezen nem fogunk összeveszni, nem vagyok én Szabad Szájhős.

– Kend különben mit keres itt? – érdeklődött Mitracsek.

– Hát a belépési papírt szeretném kitölteni, de bevallom, nem igazán boldogulok vele.

– Mi a gond, nem látja? Netalán adjam kölcsön a szemüvegemet?

– Látni látom, de nem értem a szöveget. Megvallom, számomra még az ukrán is nehézséget okoz, mivel sem írni, sem olvasni nem tudok. Nemhogy a bátyuska nehéz nyelve.

– Ezzel nincs egyedül. De akkor meg miért akar belépni pont ebbe a szakszervezetbe? Odahaza nincs ilyen?

– Már hogy lenne? Ha van is, én nem hallottam róla.

– Egyáltalán, hogy került ide?

– Lovon jöttem Zaporozsjéből, aztán Korjatovics Tódor knyáz[3] várában eladtam mindenemet, hogy forintot vegyek.

– Hogyan kapta meg a vízumot?

– Hát minek nekem vízum, bátyuska, én állampolgár vagyok.

– Hát az meg hogy lehet? – képedt el Mitracsek úr. Most érkezett, és azonnal megkapta az állampolgárságot? Jómagam született magyar lennék, bárhogy is ellenkezzen ezzel a nevem, mégis csak a 2011-es visszahonosítással kaphattam meg a Magyar Köztársaság hivatalos okmányait.

– Hát nem volt olcsó, bátyuska, nekem elhiheted.

– Hamis papírokkal jött az Európa Unióba?

---

[2] *Mondabeli kozák hadvezér.*

[3] *Fejedelem.*

– Miért, hány millióan tették már ezt? Csak éppen a szegény üldözött kozáknak nem lehet? Megfizettem az árát. Különben is, egykor lengyel állampolgár voltam, és ugye a Rzech Pospolita maradéka ma tagja az Uniónak. Vedd úgy, bátyuska, hogy visszatértem Európába! Azt mondtad, te is venger vagy? Sok magyar vitézt ismerek II. Rákóczi György knyáz hadából. Ott van például a kiváló férfiú, Kemény János, aki később maga is knyáz lett. Ha tudni akarod, először arra gondoltam, hogy eldobom a trezubeces[4] passzportot, aztán kiadom magam szíriainak és meg sem állok a Merkel rezidenciáig. De aztán mégiscsak letettem róla, annyi Allahnak hajlongó pogányt küldtem már a másvilágra, most meg én is annak adjam ki magam, csakhogy bejussak egy olyan birodalomba, aminek egyáltalán nincsenek határai, határait alig védi néhány végvári vitéz, mint egykor, amikor még úr volt Budán a kontyos? Szégyenszemre én is követeljem a nekem járó, de inkább nem kijáró jogokat és segélyeket? Na, nem, bátyuska, akkor már inkább tisztességesebbnek tartottam, hogy megvásároljam a magyar okmányokat.

– De hát ez törvénysértő és nem is igazán erkölcsös dolog.

– Bátyuska, ki dönti el, hogy mi erkölcsös és mi nem az? Ha egy 17 éves magyar fiú közös beleegyezéssel szeretkezik egy 15 éves lánnyal, a törvény lesújt rá, kiskorú megrontásáért. Ellenben Mohamed követőinek tömegei, akik agresszívan benyomulnak Európába, egyenesen követelik, a keresztény hatóságok engedjék meg számukra, hogy gyereklányokat vegyenek feleségül és velük szexuális életet élhessenek. *(Ez aztán az irodalmi baklövés. Majd egy műveletlen szökött jobbágy fog ilyen kifinomultan társalogni. Persze. Hát hol szerezted te az irodalmi diplomádat? – szólt közbe* a *rosszmájú kritika. Azt beszélik, hogy az égetett szeszek mértéktelen fogyasztása miatt romlott el az a bizonyos szerv.)* Sőt, hogy ezt iktassák törvénybe. Bátyuska, az erkölcstelenséget mindig mások viselkedésében fedezzük fel. Ilyen az ember, én-központú, önérdekű. Az értékítélet alapját mindig saját viselkedési morálunk képezi. Erről az alapról kiindulva nem lehet igazán objektív véleményt alkotni semmiről és senkiről. Különben meg, objektív vélemény nem is létezik, ez csupán a szubjektum egyik álruhája. De ezek már nem is az én gondolataim. Már azt sem tudom, hol és mikor olvastam, és legfőként, kitől, mert, hogy nem kozák írta, az egyszer biztos. Meg az is, hogy nem én olvastam, mivel már mondtam neked, hogy se írni, se olvasni nem tudok. Hát, mondani azt legalább igen.

---

[4] *Az ukrán címer elnevezése.*

Mitracsek elcsodálkozott a hallottakon, de hát ő is a lehetőségek országából érkezett. Mivel ennyire jól összebarátkoztak, segített Tarasznak kitölteni a belépési nyilatkozatot, de még el is magyarázta neki a dolgok jelentését. Meghökkent, mennyire jól tájékozott az efféle szakmai dolgokban, holott, mint azt korábban említettem volt, azt sem tudta, hogy mivel foglalkozik egy szakszervezet. A belépési nyilatkozat leadása után kiállítottak számára egy tagsági igazolványt és mellékeltek egy kiadványt, amiben a költött irodalmi alakok kötelességei és jogai szerepeltek. A papírok kitöltése közben elpanaszolta Tarasznak, hogy milyen aljasság érte az írója részéről. Amikor a kozák atamán megtudta, hogy Mitracsek haragosa egy Lengyel, menten dühbe gurult, és a kardjáért kiáltozott. Fogadkozott, hogy beszakítja a bestye polák koponyáját, csak Mitracsek úr mutassa meg, ki az, s hol lakik!

Mivel a Tarasszal való beszélgetés sok idejét elvette, a szervezet képviselőjének már nem tudta részletesen elmagyarázni az ügyét. Csak nagyvonalakban vázolta azt. Megbeszéltek egy időpontot, amikor egy osztályvezető majd fogadja, akinek majd előadhatja sérelmeit. Tulajdonképpen neki kellett volna befizetnie a tagsági díjat, de mivel keletről érkezett szegény rokonról volt szó, ezért a különleges segélyalapból kiutaltak számára egy kisebb összeget.

Mondhatni, eredményes napot zárt. Beszélt az ügyvéddel, belépett a szakszervezetbe, ráadásul időközben megérkezett a számlájára az író által utalt pénz is. Estére pedig szállási problémája is megoldódott. Soha jobb napot, ha belegondolunk, hogy tegnap még egy koporsóban feküdt egy kisváros temetőjében, körülvéve komor arcú emberekkel, akik a temetésére gyűltek össze. Elmosolyodott. Ha ezt az író tudná, megpukkadna mérgében. Ezzel végképp rálépett az önállósodás útjára. Öntudatra ébredt, mint Ádámék az Éden Hotelben, mikor belekóstoltak a főnök féltve őrzött birsalma párlatába. Most már képes önálló döntéseket hozni, és meg is fogja tenni. Igen, ezt fogja tenni. A támogatói segítségével hamarosan anyagilag is függetleníti magát az írótól, addig pedig igyekszik minél inkább megpumpolni annak pénztárcáját. Egy alkotónak kötelessége, hogy gondoskodjon a teremtményéről, amíg az nem képes gondoskodni önmagáról.

Ugyanakkor ott lappangott lelkében a kétely, a szorongás, amit a gyerek akkor érez, amikor édesanyja először engedi el a kezét, vagy a fiatal madár, aki szárnyait kitárva a biztonságot adó fészekből a mélybe veti magát, hogy életében először élje át a repülés örömét. Ez természetes emberi reakció, még egy kitalált irodalmi alak esetében is.

Mitracsek szerint ő már korábban is hozott saját döntéseket. Ott van például a találkozása Édes Annával. Szerinte teljesen másként történt az egész, mint ahogy azt L. J. néhány évvel ezelőtt leírta. Ebben a történetben is több szerepet szánt önmagának, mint Mitracseknek, holott ő volt az, aki megismerkedett Annával, és végül össze is jöttek. Arról nem volt tudomása, hogy ehhez mit szólna Kosztolányi Dezső, de az írkász alaposan kiakadt. Anna édes bájain túl már csak ezért is megérte.